

Βρυξέλλες, 31 Αυγούστου 2021
(OR. en)

11385/21

JAI 932
RELEX 720
MIGR 165
COASI 123

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 11374/3/21 REV 3

Θέμα: Δήλωση σχετικά με την κατάσταση στο Αφγανιστάν

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες στο παράρτημα η δήλωση σχετικά με την κατάσταση στο Αφγανιστάν, την οποία συμφώνησε το Συμβούλιο (Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις) κατά τη σύνοδό του στις 31 Αυγούστου 2021.

ΔΗΛΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

1. Οι υπουργοί Εσωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ συνεδρίασαν σήμερα σε έκτακτη σύνοδο του Συμβουλίου για να συζητήσουν τις εξελίξεις στο Αφγανιστάν, ειδικότερα όσον αφορά πιθανές επιπτώσεις στους τομείς της διεθνούς προστασίας, της μετανάστευσης και της ασφάλειας. Η σοβαρότητα της εν εξελίξει κατάστασης απαιτεί αποφασιστική και συντονισμένη απάντηση στις πολλαπλές διαστάσεις της από την ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα.
2. Η απομάκρυνση των πολιτών μας και, στο μέτρο του δυνατού, των αφγανών υπηκόων που συνεργάστηκαν με την ΕΕ και τα κράτη μέλη της και των οικογενειών τους, διενεργείται κατά προτεραιότητα και θα συνεχιστεί. Στο πλαίσιο αυτό, καταβάλλονται εντατικές προσπάθειες για την εξεύρεση στοχευμένων λύσεων για τις εναπομείνουσες ειδικές περιπτώσεις προσώπων που διατρέχουν κίνδυνο στο Αφγανιστάν.
3. Ως άμεση προτεραιότητα, η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συντονίζει τη δράση της με τους διεθνείς εταίρους, ιδίως με τα Ηνωμένα Έθνη και τους οργανισμούς τους, για τη σταθεροποίηση της περιοχής και να διασφαλίζει ότι η ανθρωπιστική βοήθεια φθάνει στους ευάλωτους πληθυσμούς, ιδίως τις γυναίκες και τα παιδιά, στο Αφγανιστάν και στις γειτονικές χώρες. Προς τούτο, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα εντείνουν τη χρηματοδοτική στήριξη των σχετικών διεθνών οργανισμών.
4. Η ΕΕ θα δεσμευθεί και θα ενισχύσει τη στήριξή της προς τρίτες χώρες, ιδίως τις γειτονικές χώρες και τις χώρες διέλευσης, που φιλοξενούν μεγάλο αριθμό μεταναστών και προσφύγων, προκειμένου να ενισχύσει τις ικανότητές τους να παρέχουν προστασία, αξιοπρεπείς και ασφαλείς συνθήκες υποδοχής και βιώσιμα μέσα διαβίωσης για τους πρόσφυγες και τις κοινότητες υποδοχής. Η ΕΕ θα συνεργαστεί επίσης με τις χώρες αυτές για την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης από την περιοχή, την ενίσχυση της ικανότητας διαχείρισης των συνόρων και την πρόληψη της λαθραίας διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων. Για τον σκοπό αυτόν, οι εντολές των οργανισμών της ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιηθούν στο έπακρο. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο θα πρέπει να εντείνει τις εξωτερικές της επιχειρήσεις για την οικοδόμηση ικανοτήτων στον τομέα του ασύλου. Επιπλέον, στο πλαίσιο των προσπαθειών σε διεθνές επίπεδο, θα μπορούσε να παρασχεθεί στήριξη με τη μορφή επανεγκατάστασης σε εθελοντική βάση, δίνοντας προτεραιότητα σε ευάλωτα πρόσωπα, όπως οι γυναίκες και τα παιδιά.

5. Το σχέδιο δράσης για το Αφγανιστάν θα πρέπει να τεθεί σε προτεραιότητα και να αναθεωρηθεί υπό το πρίσμα της παρούσας δήλωσης και της αλλαγής των συνθηκών ώστε να καταστεί πιο λειτουργικό. Απαιτείται μια προσέγγιση «Ομάδας Ευρώπη» για τη συνεργασία με τους γείτονες του Αφγανιστάν ώστε να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις του εκτοπισμού στην περιοχή. Το Συμβούλιο καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή να αξιολογήσει όλες τις επιλογές για την αναγκαία χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, ιδίως τον NDICI¹ και τα μέσα για το άσυλο, τη μετανάστευση και τη διαχείριση των συνόρων.
6. Με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι αποφασισμένοι να δράσουν από κοινού για να αποτρέψουν την επανάληψη των ανεξέλεγκτων και μεγάλης κλίμακας μετακινήσεων παράνομης μετανάστευσης που αντιμετωπίστηκαν στο παρελθόν, προετοιμάζοντας μια συντονισμένη και συντεταγμένη αντίδραση. Θα πρέπει να αποφεύγονται τα κίνητρα για παράνομη μετανάστευση. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να ενισχύσει τη στήριξη προς τις χώρες της άμεσης γειτονίας του Αφγανιστάν, ώστε να εξασφαλιστεί ότι όσοι έχουν ανάγκη λαμβάνουν επαρκή προστασία κυρίως στην περιοχή. Η ανάγκη για ενιαία και συντονισμένη εξωτερική αλλά και εσωτερική επικοινωνία είναι καίριας σημασίας. Θα πρέπει να δρομολογηθούν στοχευμένες ενημερωτικές εκστρατείες για την κατάρριψη των αφηγημάτων που χρησιμοποιούν οι διακινητές, μεταξύ άλλων σε διαδικτυακό περιβάλλον, τα οποία ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να επιχειρούν επικίνδυνα και παράνομα ταξίδια προς την Ευρώπη.
7. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσουν ότι η κατάσταση στο Αφγανιστάν δεν θα οδηγήσει σε νέες απειλές για την ασφάλεια των πολιτών της ΕΕ. Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να εξασφαλιστεί ότι το καθεστώς των Ταλιμπάν θα παύσει όλους τους δεσμούς και τις πρακτικές με τη διεθνή τρομοκρατία και ότι το Αφγανιστάν δεν θα καταστεί εκ νέου καταφύγιο για τρομοκράτες και ομάδες οργανωμένου εγκλήματος. Η ΕΕ θα χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα εργαλεία της για να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς και να απαντά στις επιτόπιες εξελίξεις που ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλειά της, ιδίως στον τομέα του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησής της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παράσχει ανάλυση των κινδύνων τέλεσης εγκλημάτων που συνδέονται με την κατάσταση στο Αφγανιστάν. Η ανταλλαγή ενημέρωσης και πληροφοριών, σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες, και με τρίτες χώρες, και η ανταλλαγή τακτικών αξιολογήσεων απειλών είναι υψίστης σημασίας. Η έγκαιρη διενέργεια ελέγχων ασφαλείας των προσώπων που απομακρύνονται από το Αφγανιστάν παραμένει ζωτικής σημασίας.

¹ NDICI – Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument).

8. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της, με την υποστήριξη του Frontex, παραμένουν αποφασισμένοι να προστατεύσουν αποτελεσματικά τα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και να αποτρέψουν τις μη εξουσιοδοτημένες εισόδους, καθώς και να συνδράμουν τα κράτη μέλη που επηρεάζονται περισσότερο. Θα πρέπει να διενεργούνται κατάλληλοι έλεγχοι ασφαλείας, μεταξύ άλλων με πλήρη χρήση των σχετικών βάσεων δεδομένων της ΕΕ, καθώς και καταχώριση στο Eurodac. Επιπλέον, στο πλαίσιο της συνολικής μας προσέγγισης όσον αφορά την εξωτερική συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ρήτρες για τους υπηκόους τρίτων χωρών στις συμφωνίες επανεισδοχής μεταξύ της ΕΕ και ορισμένων χωρών διέλευσης, εφόσον πληρούνται οι νομικές απαιτήσεις.

Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ανάγκη στήριξης και παροχής επαρκούς προστασίας σε όσους την έχουν ανάγκη, σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και τις διεθνείς μας υποχρεώσεις, καθώς και την ανάγκη προσέγγισης των πρακτικών των κρατών μελών όσον αφορά την υποδοχή και τη διεκπεραίωση των αιτήσεων παροχής ασύλου Αφγανών.

9. Το Συμβούλιο θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις εξελίξεις στον τομέα της διεθνούς προστασίας, της μετανάστευσης και της ασφάλειας. Θα απαντά στις προσπάθειες εργαλειοποίησης της παράνομης μετανάστευσης για πολιτικούς σκοπούς και σε άλλες υβριδικές απειλές, μεταξύ άλλων με ανάπτυξη νέων εργαλείων. Το Συμβούλιο θα παρακολουθεί επίσης εκ του σύνεγγυς την υλοποίηση των προαναφερόμενων δράσεων και θα εξασφαλίζει τακτικό απολογισμό προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η ικανότητα διαχείρισης κρίσεων της ΕΕ, με βάση τα εργαλεία που έχουν ήδη αναπτυχθεί. Ο συντονισμός όλων των διαστάσεων της κατάστασης αυτής (ανθρωπιστική διάσταση, ανάπτυξη, διεθνής προστασία, μετανάστευση, ασφάλεια, εξωτερική πολιτική) είναι ζωτικής σημασίας.